

5 DE STAD IZEGEM WIL WEERBAARHEID BIJ KINDEREN EN JONGEREN VERHOGEN

Wanneer we nadenken over welke ervaringen ons het meest gevormd hebben en wanneer deze zich afgespeeld hebben, komen we bijna altijd terug bij onze kindertijd. Wat we als onze 'missie' zien als volwassen persoon, wordt bepaald door wat we als onze 'identiteit' beschouwen. Het staat m.a.w. vast dat hoe we ons als kind en als jongere ontwikkelen, een enorme impact heeft op ons verdere levensverloop. Hoe we die identiteit vormen hangt sterk af van hoe onze context eruitziet en hoe die ons stimuleert, bevestigt of afremt, waarden en normen meegeeft ... Het staat dan ook vast dat wanneer de ontwikkeling op welke manier dan ook spaak loopt, dat dit voor blijvende problemen kan zorgen. Het is dan ook een belangrijke taak voor elke samenleving om het welzijn van k&j te waarborgen.

De coronacrisis zette het thema nog extra in de verf. Het Kinderrechtencommissariaat, het Kenniscentrum Kinderrechten, de Kinderrechtencoalitie Vlaanderen en tal van organisaties met een aanbod voor jongeren trokken meermaals aan de alarmbel. De coronacrisis en de bijhorende maatregelen hadden een grote impact op jongeren en hun basisrechten zoals het recht op onderwijs, recht op ontspanning en vrije tijd of recht op hulpverlening en zorg. Tegelijk werd hun stem in het publieke debat niet of te gefragmenteerd gehoord en werd hun perspectief te weinig in rekening gebracht. Naast de impact op onze fysieke gezondheid, zijn de gevolgen van deze crisis voor het mentaal welzijn van jongeren niet te onderschatten. Wetende dat ongeveer een derde van de jongeren reeds pre-corona rapporteert dat ze zich niet goed in hun vel te voelen, blijven jongeren steeds een kwetsbare groep op vlak van psychisch welzijn. Jongeren die veerkrachtig balanceerden, werden tijdens corona uit hun evenwicht gebracht. Jongeren die al kwetsbaar waren, werden er verder door in de richting van de rand geduwd.

De Ambrassade¹² benadrukt dat 'geestelijke gezondheid' méér is dan de afwezigheid van een mentale ziekte of stoornis. Het gaat dus ook om 'welbevinden': je goed in je vel voelen, je goed voelen in relatie tot anderen... Deze twee assen staan in relatie met elkaar, stelt het tweevoudig continuümmodel van Corey Keyes dat door het Vlaams instituut Gezond Leven wordt gebruikt. Het werken aan het éne kan leiden tot een verschuiving van het andere. Het versterken van mentaal welbevinden kan leiden tot preventie van psychische stoornissen. Het versterken van mentaal welbevinden verhoogt veerkracht.

Daarom wil de stad Izegem ervoor zorgen dat k&j zich mentaal goed voelen, dat ze weerbaar worden en dat hun veerkracht verhoogt. Daarvoor wordt ingezet op drie niveaus: (zoals geformuleerd in "dwalen met een doel"¹³)

- Een sterke en brede basis vanuit de nuldelijn: hoe kunnen we basisvoorzieningen ondersteunen en versterken, waar k&j sowieso komen? Bijv. vrijetijdsorganisaties, eigen sportaanbod, enz.
- Een goede preventie: hoe kunnen we preventief op thema's of problematieken inzetten vanuit een eigen aanbod? Bijv. pesten, geweld, taboes rond psychologische hulp, enz.
- Een sterke eerste lijn: hoe kunnen we een sterk netwerk uitbouwen met organisaties die ondersteuning en hulpverlening aanbieden aan k&j rond mentaal welzijn? Bijv. jeugdzorg, CGG, TeJo, enz.

Dat kan zowel door het uitbouwen van een eigen aanbod als het ondersteunen en stimuleren van middenveldorganisaties. Maar ook door samen te werken met ouders/ opvoedingsfiguren en door het thema bespreekbaar te maken bij de brede bevolking.

¹² De ambrassade visietekst mentaal welzijn: <https://ambrassade.be/nl/kennis/artikel/visietekst-mentaal-welzijn>

¹³ Dwalen met een doel. Hoofdstuk: werken aan welzijn: hoe lokaal beleid een wereld van verschil kan maken (Eveline Meylemans & Bruno Vanobbergen, 2021)

5.1 De stad ondersteunt en stimuleert basisvoorzieningen die werken rond mentaal welzijn bij k&j

Operationele doelstelling / Actie	Ambtelijke verantw	Politieke verantw	Raming Personeel	Budget + post/nieuw	Partners/ middenveld
5.1.1 De stad faciliteert de toegang tot een eerstelijnspsycholoog voor alle k&j	Coördinator Huis van het Kind	Schepen welzijn	Regulier	Huis v/h Kind Sociaal Huis	Scholen, netwerk Kwadraat, sociaal huis TEJO
5.1.1.1 De stad bekijkt dat eerstelijnspsychogen meer en vlotter toegankelijk (bijv. volgens 7B's van toegankelijkheid ¹⁴) zijn, verkennen van toegang tot ELP op vindplaatsen waar veel jongeren komen <ul style="list-style-type: none"> • De stad zorgt voor zichtbaarheid en bespreekbaarheid van het thema • De stad heeft aandacht voor info rond psychische kwetsbaarheid op diverse communicatiedragers 	Coördinator Huis van het Kind	Schepen welzijn	Regulier	Huis v/h Kind Sociaal Huis	Scholen, netwerk Kwadraat, sociaal huis
5.1.1.2 De stad onderzoekt wat de drempels zijn om tot die vindplaatsen te komen en probeert deze weg te werken					
5.1.2 De samenwerking met TEJO wordt onderzocht en besproken:	Beleidsmedewerker welzijn	Schepen v welzijn	Regulier	Huis v/h Kind Sociaal Huis	Sociaal huis, Rotary, Huis v/h Kind, partners ELP, dienst vrije tijd
5.1.2.1 De bekendmaking van de werking van TeJo naar k&j via scholen, jeugdverenigingen, sportclubs, cultuurverenigingen, enz. en via de stadskanalen (social media, lzine, enz.)...	Coördinator HvhK	Schepen welzijn	Regulier	Huis v/h Kind Sociaal Huis	Scholen, Huis v/h Kind, partners ELP, dienst vrije tijd
5.1.2.2 Bekendmaking van TeJo bij ouders/opvoedingsfiguren om het thema en het aanbod bespreekbaar te maken en de toeleiding te verhogen	Coördinator HvhK	Schepen welzijn	Regulier	Huis v/h Kind Sociaal Huis	
5.1.2.3 Bekendmaking van TeJo naar het middenveld om het thema en het aanbod bespreekbaar te maken en de toeleiding te verhogen	Coördinator HvhK	Schepen welzijn	Regulier	Huis v/h Kind Sociaal Huis	Scholen, Huis v/h Kind, partners ELP, dienst vrije tijd

¹⁴ 7 B's van toegankelijkheid: <https://www.vvsg.be/kennisitem/vvsg/de-7-bs-van-de-toegankelijkheid>

Operationele doelstelling / Actie	Ambtelijke verantw	Politieke verantw	Raming Personeel	Budget + post/nieuw	Partners/ middenveld
5.1.3 De stad richt een inloophuis voor jongeren in, waar:	Beleidsmedewerker welzijn Team Samenleven	Schepen v welzijn Schepen v jeugd		200.000€ Subsidie 25.000€	Sociaal huis, dienst vrije tijd, Kompas, netwerk Kwadraat, sociale dienst, ELZ RITS
5.1.3.1 De stad ontmoetings- en vrijetijdsmomenten faciliteert waar jongeren ongedwongen terecht kunnen met vragen van allerlei slag. Ontmoeting en groepsactiviteiten behoren tot de mogelijkheid maar zijn niet het hoofddoel. Het moet een beschermde en veilige plek zijn voor jongeren die even die geborgenheid nodig hebben (3w's aanwezig= warmte, wifi, wc)	Beleidsmedewerker welzijn	Schepen v welzijn Schepen v jeugd	Regulier	Huis v/h Kind Sociaal Huis Subsidie KBS	Sociaal huis, dienst vrije tijd, Kompas, netwerk Kwadraat, sociale dienst, ELZ RITS
5.1.3.2 De stad bouwt aan een herstelacademie waar vraaggericht bepaalde thema's met k&j uitgewerkt worden, in samenwerking met partners. Dit gaat over een aanbod van zowel fysieke, mentale als sociale topics om zo kwetsbare jongeren te versterken in hun basisvaardigheden binnen alle aspecten van het dagelijks leven	Coördinator Armoede	Schepen v welzijn	Regulier	Huis v/h Kind Sociaal Huis Subsidie KBS	Verschillende experts gekend via netwerk ROSI en ELZ RITS
5.1.3.3 De stad bouwt aan een vrijblijvend aanbod van experts waarbij jongeren terecht kunnen met hun vragen rond: <ul style="list-style-type: none"> • Mentaal welzijn en geestelijke gezondheidszorg • Middelengebruik • Seksualiteit en genderdiversiteit • Sociale thema's • Wonen • ... 	Beleidsmedewerker welzijn	Schepen v welzijn	Regulier	Huis v/h Kind Sociaal Huis Subsidie KBS	Verschillende experts gekend via netwerk ROSI en ELZ RITS
5.1.3.4 Outreachend naar buurten, jeugdorganisaties, speel- en ontmoetingsplekken, scholen kan gewerkt worden (om zo ook de drempels van een 'fysieke locatie' zoveel mogelijk te vermijden)	Outreachend team	Schepen v welzijn	Regulier	Huis v/h Kind Sociaal Huis	

5.2 De stad biedt een eigen programmatie aan rond mentaal welzijn bij k&j

Operationele doelstelling / Actie	Ambtelijke verantw	Politieke verantw	Raming Personeel	Budget + post/nieuw	Partners/ middenveld
5.2.1 De stad wint informatie en expertise in bij andere steden en organisaties rond het uitbouwen van een aanbod rond weerbaarheid. Bijv.: <ul style="list-style-type: none"> • De taak en/of meerwaarde van een stadsprogrammatie • Gespreksavonden of andere good practices • Enz. 	Coördinator Huis v hKind	Schepen v welzijn	Regulier		Pimento ¹⁵
5.2.2 De stad zet jaarlijks in op 10 daagse van de geestelijke gezondheid met een aanbod voor k&j en werkt hierbij samen met het middenveld	Coördinator Huis v hKind	Schepen v welzijn	regulier	Huis van het Kind Sociaal huis	Bibliotheek Onbespreekbaar, CAW, WATWAT, GGZ, jeugdzorg, netwerk kwadraat
5.2.3 De stad organiseert gespreksavonden samen met jongeren rond weerbaarheid en thema's die voor hen belangrijk zijn onder de noemer 'Alles is bespreekbaar'	Coördinator Huis v hKind	Schepen v welzijn	regulier	1000€	Xplo (jeugdzorg), Onbespreekbaar, CAW, WATWAT, GGZ, jeugdzorg, netwerk kwadraat
5.2.4 De stad werkt een project uit vanuit 'sport als verbinding' ¹⁶ als onderdeel van de projectsubsidie voor "de ondersteuning van lokale besturen in het kader van de preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie". Dat project koppelt een groeps- en individueel sport- of vrijetijdsaanbod aan weerbaarheidstrainingen, sociale vaardigheden en groepsdynamica, waarbij:	Dienst Integratie Dienst vrijetijd Consulent de-radicalisering	Schepen v jeugd		Subsidie: Materiaalkost: 2300€/jaar Sportieve en sociale coaching: 10.500€/jaar	Groep Intro, Arktos, Roeselare, Hooglede
5.2.4.1 Bovenlokaal samengewerkt wordt met de steden Roeselare en Hooglede zodat uitdagingen, succesverhalen, expertise en geleerde lessen gedeeld worden					
5.2.4.2 De stad een brede toeleiding verzorgt vanuit de eigen stadsdiensten en het brede middenveld					Logo
5.2.5 De stad rolt de acties van het LOGO i.v.m. gezonde gemeente mee uit in de stad bv. 'fit in je hoofd'	Intergemeentelijk preventiewerker gezondheid	Schepen v welzijn		Huis van het Kind Gezonde Gemeente	Kompas, CGG Largo, SJKI, netwerk Kwadraat, sociale dienst, ELZ RITS, ELP, jeugdzorg, CAW, GGZ
5.2.6 De stad maakt in samenwerking met het middenveld en k&j een verslavingsbeleid (visie en acties) op rond: <ul style="list-style-type: none"> • Middelengebruik • Gok-en gameverslaving • Enz. 	Beleidsmedewerker welzijn	Schepen v welzijn			

¹⁵ www.pimento.be/themas/pesten-en-weerbaarheid/

¹⁶ Bijlage: Sport als verbinding

5.3 De stad versterkt ouders/opvoedingsfiguren rond mentaal welzijn in functie van de opvoeding van k&j

Operationele doelstelling / Actie	Ambtelijke verantw	Politieke verantw	Raming Personeel	Budget + post/nieuw	Partners/ middenveld
5.3.1 De Babytheek zet in op oudercafés	Huis v/h Kind	Schepen v welzijn		Huis v/h Kind Sociaal Huis	Huis v/h Kind, partners perinataal netwerk, sociale dienst
5.3.1.1 Er is een aanbod van een bolle-buiken-café <ul style="list-style-type: none"> • Info voor aanstaande ouders/opvoedingsfiguren rond bepaalde levensvragen en opvoeding • Info rond de rechten die de geboorte van een kind met zich meebrengt • Info pamberbank, eerste-leeftijdsmelk 	Coördinator HvhK	Schepen v welzijn	regulier	Huis v/h Kind Sociaal Huis	
5.3.1.2 Er is een aanbod van oudercafés <ul style="list-style-type: none"> • Ouders/opvoedingsfiguren met jonge kinderen kunnen er terecht voor ontmoeting met elkaar • Er is aandacht voor de 'kracht van spelen' en educare • Info rond kinderopvang en scholen 	Coördinator HvhK	Schepen v welzijn	regulier	Huis v/h Kind Sociaal Huis	
5.3.2 Huis van het Kind organiseert infoavonden en lezingen voor ouders/opvoedingsfiguren m.b.t. weerbaarheid gerelateerde thema's. (aanvullend op 2.1) Bijv.: <ul style="list-style-type: none"> • Faalangst • Slaapproblemen • GGZ • Enz. 	Coördinator HvhK	Schepen v welzijn	regulier	Huis v/h Kind Sociaal Huis	

5.4 De stad communiceert actief rond het thema mentaal welbevinden, het taboe errond te doorbreken en de beeldvorming te veranderen

Operationele doelstelling / Actie	Ambtelijke verantw	Politieke verantw	Raming Personeel	Budget + post/nieuw	Partners/ middenveld
5.4.1 De stad communiceert breed en duidelijk over het brede aanbod rond mentale welzijn	Communicatie, Dienst vrije tijd Sociaal huis	Burgemeester			Kompas, netwerk Kwadraat, sociale dienst, ELZ RITS, ELP, jeugdzorg, CAW, GGZ
5.4.1.1 Er is een duidelijk (online) platform waar zowel het eigen aanbod als het aanbod van partners bekend gemaakt wordt <ul style="list-style-type: none"> • Jongeren vinden er een antwoord op al hun vragen • Platform wordt up to date gehouden zodat jongeren steeds toegang hebben tot de meest recente info 					
5.4.1.2 Het (online) platform is geschreven in klare taal <ul style="list-style-type: none"> • De gebruikte terminologie is duidelijk en wordt indien nodig verduidelijkt • De gebruikte taal is helder en op maat van k&j 					
5.4.1.3 Mentale weerbaarheid vormt een thema binnen de algemene communicatie van de stad <ul style="list-style-type: none"> • Stadsmagazine • Website • Sociale media • Enz. 					
5.4.2 Het aanbod rond weerbaarheid in de stad is consulteerbaar voor alle partners <ul style="list-style-type: none"> • Iedere partner kan dezelfde info consulteren • Gerichte doorverwijzing wordt eenvoudig 	Beleidsmedewerker welzijn Communicatie	Burgemeester			Sociaal Huis, Partners RoSI ELZ RITS

5.5 De stad wil samenwerken met het onderwijs om de weerbaarheid te vergroten bij alle leerlingen

Operationele doelstelling / Actie	Ambtelijke verantw	Politieke verantw	Raming Personeel	Budget + post/nieuw	Partners/ middenveld
5.5.1 De stad wint informatie en expertise in bij andere steden en organisaties rond het samenwerken met scholen rond het thema mentale weerbaarheid. Bijv.: <ul style="list-style-type: none"> • In kaart brengen van de noden van scholen • Ondersteuning bij maken van beleid rond pesten • Aanbieden van vormingen voor leerkrachten (waar de schoolnetten geen eigen vormingen aanbieden) • Eerstelijnspsychologen op school • Enz. 	Coördinator HvhK	Schepen v Onderwijs	Regulier	Huis v/h Kind Sociaal Huis	Pimento, steden & gemeenten, VVSG
5.5.2 De samenwerking met scholen wordt verder verkend. Ze vormen het vertrekpunt in het bereiken en betrekken van k&j (zie 2.7) <ul style="list-style-type: none"> • Continueren en uitbreiden brugfiguurwerking • Vraaggericht of via jaarthema op scholenoverleg 	Clusterhoofd Welzijn	Schepen v Onderwijs	1 VTE (zie 2.7j)	Sociaal huis	Scholen, brugfiguren, sociaal huis, Huis v/h Kind
5.5.3 De stad ondersteunt de scholen met een jaarlijks terugkerend aanbod van weerbaarheidstrainingen: <ul style="list-style-type: none"> • Rots en Water voor 5e en 6e leerjaar en eerste graad secundair • SOVA-trainingen voor lln. • NAFT-trajecten secundair onderwijs 	Huis vh Kind	Schepen v Onderwijs			Groep Intro, Pimento,
5.5.4 De stad wil jongeren ondersteunen bij de overgang naar volwassenheid					
5.5.4.1 De stad creëert een checklist 'wat te doen bij 18 jaar' (in overleg met het onderwijs en welzijnspartners) <ul style="list-style-type: none"> • Info naar jongeren toe rond studiekeuzes • Info rond zelfstandig wonen • Verplichte zaken bij het huren of aankopen van een huis • Info rond administratieve zaken zoals bv. Belastingen, verzekeringen... • Info & debat rond stemrecht en verkiezingen 	Coördinator Huis vh Kind	Schepen v Onderwijs	Regulier	Sociaal huis	Sociaal huis, sociale dienst, woondienst
5.5.4.2 De stad organiseert in samenwerking met de Woondienst Regio Izegem een woonbeurs, die jongeren informeert rond huren, kopen, bouwen en verbouwen: <ul style="list-style-type: none"> • Opbouwen van een boeiend ervaringsparcours voor jongeren • Alle jongeren van de derde graad informeren en hun weerbaarder maken rond de weetjes en valkuilen van wonen 	Coördinator armoedebeleid	Schepen v wonen	Regulier	Sociale dienst, woondienst	Sociaal huis, sociale dienst, woondienst, private partners op woonmarkt